فهرست حداقل موارد آموزش به بیمار توسط پزشک و پرستار

با توجه به اهمیت ارائه آموزش به بیمار در ارتقاء سطح خودمراقبتی بیماران، کاهش عوارض ناشی از بیماری، مدیریت بهتر هزینه های تشخیصی درمانی، کاهش مدت بستری و همچنین پیشگیری از بستری مجدد بیماران، حداقل موارد آموزش به بیمار توسط پزشک و پرستار به شرح ذیل می باشد:

حداقل موارد آموزش بدو پذیرش بیمار :

۱) معرفی پزشک معالج، سرپرستار، پرستار مسئول بیمار و در صورت لزوم سایر اعضای تیم مراقبتی و درمانی به بیمار و همراه وی.

۲) آشنایی با فضای بیمارستان و بخش، خدمات رفاهی بیمارستان، قوانین و مقررات بیمارستان و بخش، ساعات ویزیت، ساعات ملاقات، ساعت توزیع غذا، نحوه دسترسی به پزشک، معرفی امکانات بخش (درب و پله های اضطراری، آبدارخانه، آسانسورها و ...)، توصیه به عدم همراه داشتن وسایل و اشیاء گران قیمت، توصیه به عدم عکس برداری و فیلم برداری از بیمار و بیمارستان .

۳) ممنوعیت مصرف دخانیات.

۴) اطلاع رسانی در مورد منشور حقوق بیمار.

۵) آشنایی با نحوه رسیدگی به شکایات.

واحد آموزش سلامت بیمارستان آموزشی درمانی نهم دی

۶) هزینه های قابل پیش بینی اقدامات تشخیصی درمانی.

۷) رعایت بهداشت فردی، اهمیت شستشوی صحیح دست ها و دفع صحیح پسماند.

۸) آموزش لازم درخصوص ایمنی بیمار (پیشگیری از خطر سقوط، زخم فشاری و...).

۹) آشنایی با تجهیزات مرتبط با بیمار : تخت بیمار(اهرمهای تخت، زنگ اخبار، نرده های کنار تخت).

۱۰) نحوه تغذیه و رژیم غذایی بیمار.

۱۱) محدوده فعالیت و استراحت بیمار.

واحد آموزش سلامت – بیمارستان آموزشی درمانی نهم دی

حداقل موارد آموزش حین بستری بیمار :

۱) آموزش در مورد بیماری، روش های تشخیصی، سیر درمان، روند مراقبت، درمان و عوارض احتمالی .

۲) پوزیشن مناسب.

۳) مدیریت درد (روشهای آرام سازی، انحراف فکر، نحوه قرارگیری در تخت و... و روشهای دارویی).

۴) داروهای مصرفی، عوارض احتمالی دارو، مراقبت های لازم و علائم هشدار جهت اطلاع به پزشک و پرستار

۵) عدم مصرف یا قطع خودسرانه داروهای قبلی.

۶) بهداشت فردی و شستشوی صحیح دست.

۷) نکات ایمنی پیشگیری از سقوط و ایجاد زخم فشاری.

۸) آموزش خودمراقبتی (بر اساس دستورالعمل های آموزش خودمراقبتی بیماری های شایع بخش).

۹) شستشوی دهان و دهان شویه.

۱۰) مراقبت از اتصالات (آنژیوکت، NGT، سوند، درن، آتل، پانسمان و...).

۱۱) نحوه و میزان فعالیت (با عصا، با کمک همراه، RBR, CBR و...).

۱۲) نحوه مراقبت از پانسمان زخم ها.

۱۳) رژیم غذایی و آموزش های لازم تغذیه ای در صورت لزوم.

۱۴) اخذ رضایت آگاهانه از بیمار و یا همراه قانونی وی قبل از انجام روش های تشخیصی و درمانی تهاجمی و غیر تهاجمی و ارائه توضیحات کافی و قابل فهم توسط پزشک به بیمار و همچنین نوع بیهوشی و بی حسی قبل از اعمال جراحی.

۱۵) آموزش مراقبت های قبل از عمل / اقدامات تشخیصی درمانی (اعمال جراحی، گرافی ها، MRI، CT، LP و ....)

واحد آموزش سلامت - بیمارستان آموزشی درمانی نهم دی

۱۶) آموزش های لازم در زمینه نحوه انجام گرافی و آمادگی احتمالی قبل از آن.

۱۷) توضیحات لازم قبل از انجام هرگونه CT, MRI و آمادگی های لازم.

۱۸) عوارض و پیامدهایی که بعد از درمان بیماری امکان دارد جهت بیمار ایجاد گردد به عنوان مثال: عفونت های محل عمل، خونریزی و....

۱۹) لزوم استفاده از انسولین، نحوه تزریق انسولین، نحوه کشیدن انسولین و آماده سازی.

واحد آموزش سلامت – بیمارستان آموزشی درمانی نهم دی

حداقل موارد آموزش زمان ترخیص بیمار :

۱) علائم هشدار و عود بیماری، اقدامات لازم در زمان بروز جهت پیگیری و مراجعه مجدد.

۲) داروهای مصرفی بیمار در منزل، ساعات و مقدار مصرف.

۳) عوارض احتمالی داروها و هشدارهای لازم در مورد داروهای بیمار (وارفارین، دیگوکسین، انسولین، لیتیوم، کلوزاپین و ...) و توصیه به اطلاع سریع عوارض و مراجعه به پزشک.

۴) تداخلات داروها و نحوه مصرف داروهای قبلی بیمار .

۵) وضعیت حرکتی بیماران در منزل، محدودیت و محدوده استراحت و فعالیت وی.

۶) رژیم غذایی و توصیه های لازم در این مورد.

۷) نحوه پیگیری تست های معوقه بیمار.

۸) توصیه های خودمراقبتی

۹) پیگیری برنامه های بازتوانی مورد نیاز بیمار (فیزیوتراپی و ...) در منزل.

۱۰) مراقبت از زخم ناحیه عمل یا سایر زخم ها و مراقبت از پانسمان و دفعات نیاز به تعویض پانسمان، علائم عفونت.

۱۱) نحوه مراقبت از اتصالات، زمان تعویض، اصول ساکشن و گاواژ بیماران .

۱۲) زمان و مکان مراجعه بعدی به پزشک و نحوه دسترسی به پزشک.

۱۳) پیگیری های پس از ترخیص.

۱۴) تلفن های تماس اضطراری که در صورت بروز علائم هشدار بیمار می تواند با آن تماس بگیرد.

۱۵) ارائه پمفلت آموزشی به بیمار .

واحد آموزش سلامت – بیمارستان آموزشی درمانی نهم دی

پروتکل ترخیص ایمن بیمار اسمارت (SMART Discharge Protocol)

با توجه به اهمیت فرآیند ترخیص؛ پروتکل اسمارت به منظور اطمینان از توجه به ۵ محور مهم و نیازمند توجه در زمان ترخیص تدوین شده است. این ۵ محور عبارتند از:

۱- **علائم (Signs):** علائم و نشانه‌های مهمی که باید به آن‌ها توجه شود. منظور علائم بیماری، رویدادها و نشانه‌های خطری است که بیماران باید پس از ترخیص به آن‌ها توجه داشته باشند و یا در شرایط مشخصی آن‌ها را به بیمارستان گزارش کنند.

۲- **داروها (Medications):** مصرف، عوارض جانبی، میزان و زمان مصرف داروها،سوال یا نکته مبهمی‌درباره داروهای مورد نیاز.

۳- **زمان ویزیت بعدی (Appointments):** پس از ترخیص اگر نیاز به پیگیری و مراجعه مجدد به بیمارستان یا مطب پزشک باشد باید مورد توجه قرار گیرد و زمانبندی آن با بیمار و خانواده آن هماهنگ شود.

۴- **نتایج (Results):** ممکن است در زمان ترخیص جواب برخی آزمایش‌ها هنوز آماده نباشد و یا نیاز باشد پس از ترخیص آزمایش خاصی انجام شود که باید با بیمار و خانواده وی هماهنگ شود تا پیگیری لازم صورت پذیرد.

۵- **توصیه ها یا صحبت‌های لازم (Talk with me):** توجه به ارتباط میان بیمار و ارائه کنندگان ایجاب می‌کند که در زمینه‌هایی که لازم است گفتگوهایی با هم داشته باشند که باید جدی تلقی شوند و زمان کافی برای آن در نظر گرفته شود.

واحد آموزش سلامت بیمارستان آموزشی درمانی نهم دی